

KORRALDUS

04.09..2015 nr 1-15/15/233

Välisõhu saasteloa andmine

I ASJAOLUD

Aktsiaselts HEAL (rg-kood 10075401, aadress Ranna tee 2, Haapsalu linn, 90403 Lääne maakond) (edaspidi ka *käitaja*) esitas 26.05.2015 Keskkonnaametile (edaspidi ka *loa andja*) välisõhu saasteloa nr LÄ.ÕL-20 muutmise taotluse ja lubatud heitkoguste projekti. Saasteluba on käitajale väljastatud heitmete eraldamiseks välisõhku Fra Mare Thalasso SPA katlamajast aadressil Ranna tee 2, Haapsalu linn, 90403 Lääne maakond (katastriüksus 18301:016:0028). Saasteloa muutmist taotletakse seoses muudatustega kasutatavas tehnoloogias (vedelgaasi (LPG: propaani ja butaani segu) kasutusele võtmine) ning saasteallikate parameetrite ja kütusekoguste täpsustamisega.

Aktsiaselts HEAL põhitegevusalaks on sanatooriumite ravitegevus (EMTAK kood 86905). Saasteluba taotletakse sooja tootmiseks käitise katlamajas (EMTAK kood 35301). Katlamajas paikneb kolm De Dietrich katelt GT307 (190 kW), GT309 (280 kW) ja GT409 (450 kW). Katlad on seni töötanud kergel kütteõlil. Seoses katlamaja rekonstrueerimisega viiakse katlad GT309 ja GT409 üle gaasiküttele. Katel GT307 jääb edasi töötama kergel kütteõlil. Katlamajas saadud soojust kasutatakse ruumide kütteks ja sooja vee saamiseks. Vedelgaasi kulub aastas kuni 200 tonni ja kergel kütteõlil kuni 150 tonni. Kütuste põletamisel eraldatakse katlamajast välisõhku kokku kuni 3,37 tonni tahkeid osakesi, lämmastikoksiide, süsinikoksiidi, vääveldioksiidi, lenduvaid orgaanilisi ühendeid ja raskmetalle ning 1032 tonni süsinikdioksiidi.

Seoses vedelgaasi kasutusele võtmisega taotleb käitaja saasteloa määratud kütuste põletamisel eralduvate lenduvate orgaaniliste ühendite aastase piirkoguste suurendamist *ca* 2,3 korda. Teiste saasteainete aastased piirkogused pisut vähenevad. Võrreldes kerge kütteõliga paraneb vedelgaasi kasutusele võtmisega välisõhu kvaliteet kõigi saasteainete osas, välja arvatud lenduvad orgaanilised ühendid, mille saastetase tõuseb *ca* 4 korda, jäädes siiski madalaks (kuni 1% lubatud piirväärtusest).

Fra Mare Thalasso SPA kinnistu on valdavalt ümbritsetud üldkasutatava maaga. Lähim elamu jääb katlamajast *ca* 530 m kaugusele kagusse. Samalaadseid saasteallikaid läheduses ei ole.

Lähtudes välisõhu kaitse seadusest (edaspidi *VÕKS*) § 68 lõikest 1 ning keskkonnaministri 11.06.2014 määruse nr 20 „Saasteainete heitkogused ja kasutatavate seadmete võimsused, millest alates on nõutav välisõhu saasteluba ja erisaasteluba“ § 2 lõikest 3 ning § 3 lõikest 1, on käitajal kohustus omada välisõhu saasteluba, kuna käitisest välisõhku viidud saasteainete aastaste heitkoguste piirväärtused ja kasutatavate seadmete võimsused ületavad nimetatud määrusega kehtestatud piirarve (eespool nimetatud määruse § 2 lõige 3 ((lämmastikoksiidid 0,3 t/a) ning § 3 lõige 1 (põletusseadmete summaarne soojussisendile vastav nimisoojusvõimsus ületab 0,3 MW)). *VÕKS* § 70 kohaselt annab paikse saasteallika käitajale saasteloa Keskkonnaamet.

Kui *VÕKS* § 68 lõige 2 kohaselt on saasteloa omamine vähemalt ühe saasteaine tõttu kohustuslik, märgitakse saasteloa taotluses ja saastelooas kõik sellest saasteallikast eralduvad saasteained, mille heitkogus on aastas üks kilogramm või rohkem. Vastavalt *VÕKS* § 68 lõikele 3, kui saasteallika käitaja ei ole ületanud määrusega nr 20 kehtestatud saasteainete heitkoguseid, siis on saasteainetel, mille heitkogus on aastas üks kilogramm või enam, informatiivne tähendus. Keskkonnaamet võtab aluseks *VÕKS* § 68 lõike 2 ja kannab välisõhu saastelooale kõik andmed, mis on aastas 1 kg ja enam.

Lähtudes *VÕKS* § 77 lõikest 1 registreeris loa andja esitatud taotluse 26.05.2015 nr HLS 9-4/15/12945 ning kontrollis esitatud taotluse ja LHK projekti vastavust keskkonnaministri 12.11.2013 määruse nr 66 „Välisõhu saasteloa ja erisaasteloa taotluse ja loa vormid ning loataotluse sisule esitatavad nõuded“ nõuetele. Keskkonnaamet pidas käitaja poolt esitatud andmeid piisavaks saasteloa menetluse algatamiseks, millest loa andja teavitab käitajat 02.06.2015 (Keskkonnaameti kiri nr HLS 9-4/15/12945-2).

Loa andja kontrollis välisõhu saasteloa taotluse ja LHK projekti vastavust keskkonnaministri 08.04.2011 määrusele nr 43 „Välisõhu saastatuse taseme piir- ja sihtväärtused, saasteaine sisalduse muud piirnormid ning nende saavutamise tähtsused“. Nimetatud määruse § 2 lõige 2 sätestab, et paiksest saasteallikast (käitisest) eralduva saasteaine lubatud heitkoguse määramisel eeldatakse, et saasteaine sisalduse piirnormi täitmine on tagatud käitise tootmisterritooriumi piiril.

Saasteainete hajumisarvutused näitavad, et saasteainete maksimaalsed kontsentratsioonid tekivad 30-45 m kaugusel saasteallikast. Vastavalt LHK projektile võib arvutuslikul teel määratud lämmastikoksiidide saastetase küündida kuni 23% ühe tunni keskmisest saastatuse tasemest (SPV_1). Teiste saasteainete arvutuslik saastetase jääb alla 12% lubatust.

II KAALUTLUSED LOA ANDMISEL JA MENETLUSKÄIK

Välisõhu saasteluba on *VÕKS* § 67 lõike 1 kohaselt dokument, mis annab välisõhu kaitse seaduses sätestatud juhtudel õiguse viia paiksest saasteallikast saasteaineid välisõhku ning määrab selle õiguse kasutamise tingimused. Vastavalt *VÕKS* § 67 lõikele 3 kohaldatakse välisõhu saasteloa taotlemisele ja andmise menetlusele haldusmenetluse seaduse (edaspidi *HMS*) avatud menetluse sätteid.

Vastavalt *VÕKS* § 78 lõikele 4 avaldas loa andja 02.06.2015 ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded loa menetluse algatamise teate. Ettepanekuid ja vastuväiteid loa taotluse avalikustamise käigus ei laekunud.

Vastavalt *VÕKS* § 78 lõikele 4 saatis loa andja 02.06.2015 oma kirjaga nr HLS 9-4/15/12945-3 käitaja saasteloa taotluse Haapsalu Linnavalitsusele arvamuse saamiseks seoses menetletava loaga. Haapsalu Linnavalitsus teatas 17.06.2015 oma vastuskirjas nr 9-

4.8/1767 (registreeritud Keskkonnaametis 22.06.2015 nr HLS 9-4/15/12945-4), et ei oma käitaja taotluse osas vastuväiteid.

Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (edaspidi *KeHJS*) § 6 lõige 1 ja 2 ning Vabariigi Valitsuse 29. augusti 2005 a. määruse nr 224 (edaspidi *määrus nr 224*) "Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhinnang, täpsustatud loetelu¹" § 2 punkti 1 kohaselt tuleb keskkonnamõju hindamise algatamist kaaluda, kui soojuselektrijaama või muu põletusseadme rajamisel (püstitamisel) või laiendamisel ning elektri- või soojusenergia tootmisel on põletusseadmete summaarne soojussisendile vastav nimisoojusvõimsus 50-299 megavatti.

Fra Mare Thalasso SPA katlamajas on põletusseadmete summaarne soojussisendile vastav nimisoojusvõimsus 0,92 megavatti, mis on oluliselt madalam eespool nimetatud künnisvõimsusest (50 megavatti). Tuginedes eelnimetatule, eelhinnangu koostamist vajalikuks ei peetud ja keskkonnamõju hindamist ei algatatud.

VÕKS § 46 lõike 1 kohaselt kehtestab saasteainete heitkoguste määramise korra ja määramise meetodid keskkonnaminister määrusega. VÕKS § 46 lg 2 sätestab, et kui saasteaine heitkoguse määramiseks ei ole määramismeetodit käesoleva paragrahvi lõike 1 kohaselt kehtestatud, võib saasteaine heitkoguse määramiseks kasutada rahvusvahelisel üldtunnustatud või saasteloa, keskkonnakompleksloa või jäätmepõletamist käsitleva jäätmeloa andja hinnatud muud sarnast meetodikat, mille kasutamiseks annab kirjaliku nõusoleku Keskkonnaministeerium.

Käitaja välisõhu saasteloa taotlusmaterjalides on põletusseadmest eralduvate saasteainete heitkogused arvatud keskkonnaministri 02. augusti 2004 a. määruse nr 99 „Põletusseadmetest välisõhku eralduvate saasteainete heitkoguste määramise kord ja määramismeetodid“ alusel.

Saasteainete hajumisarvutuseks on kasutatud Tartu Ülikoolis välja töötatud modelleerimistarkvara AEROPOL 5.1, mis vastab VÕKS § 45 lõikes 3 ja keskkonnaministri 22.09.2004 määruses nr 120 „Välisõhu saastatuse taseme määramise kord“ § 8 lõige 1 punktis 1 toodud tingimustele (välisõhu saastatuse taseme määramiseks piirkonnas tohib kasutada Gaussi difusioonivõrrandi mudelit).

Vastavalt VÕKS § 89 lõige 1 punktile 6 peab paikse saasteallika käitaja kontrollima saasteallikast välisõhku viidud saasteainete heitkoguste koostist ja suurust ning nende vastavust saasteloa sätestatud kontrollarvudele. Saasteainete hajumisarvutused näitavad, et saasteainete maksimaalsed kontsentratsioonid tekivad 30-45 m kaugusel saasteallikast. Vastavalt LHK projektile võib arvutuslikul teel määratud lämmastikoksiidide saastetase küündida kuni 23% ühe tunni keskmisest saastatuse tasemest (SPV₁). Teiste saasteainete arvutuslik saastetase jääb alla 12% lubatust. Seega ükski katlamajast välisõhku viidud saasteainetest ei ületa saastetaseme piirväärtust ja kuna ka lähimad elamud asuvad katlamajast kaugel (lähim elamu asub ca 530 m kaugusel käitisest), ei pea Keskkonnaamet vajalikuks saasteainete heitkoguste täpsustamist otseste mõõtmiste teel.

Vastavalt VÕKS § 82 antakse saasteluba tähtajatult või kindlaksmääratud tähtjaks, olenevalt saasteloa eritingimustest. Käitaja taotles välisõhu saasteloa väljastamist tähtajatult. Kuna

vastavalt VÕKS § 89 lõige 1, punktile 3 peab käitaja enne oluliste muudatuste kavandamist tehnoloogiaprotsessis ja saasteallikate parameetrite muutmisel teavitama sellest loa andjat ja kui tehnoloogiaprotsessi muutmisel kaasnevad sellega olulised muudatused saasteainete heitkoguste osas, taotlema vastavalt VÕKS § 85 lõige 1 punktile 4 uue välisõhu saasteloa, siis pidas loa andja võimalikuks anda käitajale saasteloa tähtajatult.

Lähtudes HMS § 40 sätetest, saatis Keskkonnaamet 18.08.2015 oma kirjaga nr HLS 9-4/15/12945-5 käitajale ja Haapsalu Linnavalitsusele välisõhu saasteloa eelnõu arvamuse ja seisukohtade esitamiseks. Haapsalu Linnavalitsus ja käitaja ei esitanud vastuväiteid seoses väljastatava loaga.

Lähtudes HMS § 40 sätetest avaldas loa andja 18.08.2015 ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded käitaja välisõhu saasteloa eelnõu. Ettepanekuid ja vastuväiteid loa eelnõu avalikustamise käigus ei laekunud.

III OTSUSTUS

Arvestades, et antud välisõhu saasteloa taotluse menetluse käigus ei tuvastanud Keskkonnaamet taotluses kirjeldatud tegevuse vastuolu VÕKS ja muude sellest seadusest tulenevate alamate õigusaktidega, saab Keskkonnaamet väljastada Aktsiaseltsile HEAL välisõhu saasteloa käitaja poolt taotletud ulatuses. Saasteloaiga kehtestatakse käitajale aastased ja hetkelised saasteainete maksimaalsed heitkogused, mida käitaja võib välisõhku viia Fra Mare Thalasso SPA katlamajast aadressil Ranna tee 2, Haapsalu linn, 90403 Lääne maakond (katastriüksus 18301:016:0028 ning aruandluse kord ja tähtjad.

Lähtudes eeltoodust, käitaja taotlusest ja tuginedes välisõhu kaitse seaduse §-le 70 ning Keskkonnaameti peadirektori 08.05.2014 käskkirja nr 1-4/14/242 "Regioonide põhimääruste kinnitamine" " lisa 2 "Hiiu-Lääne-Saare regiooni põhimäärus" punktidele 2.1 ja 3.5.8 otsustan :

- 1. Väljastada Aktsiaseltsile HEAL (rg-kood 10075401, aadress Ranna tee 2, Haapsalu linn, 90403 Lääne maakond) tähtajatu välisõhu saasteluba nr L.ÕV/326436 heitmete viimiseks välisõhku Fra Mare Thalasso SPA katlamajast aadressil Ranna tee 2, Haapsalu linn, 90403 Lääne maakond (katastriüksus 18301:016:0028).**
- 2. Avalikustada Aktsiaseltsile HEAL välisõhu saasteloa andmine ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded.**
- 3. Käesolev korraldus jõustub teatavastegemisest.**
- 4. Teha Aktsiaselts HEAL välisõhu saasteluba nr L.ÕV/326436 kättesaadavaks Keskkonnaameti keskkonnateenuste portaalis (<https://eteenus.keskkonnaamet.ee/>).**

Käesolevat korraldust on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul teatavaks tegemisest, esitades kaebuse halduskohtusse halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras või vaide loa andjale haldusmenetluse seaduses sätestatud korras.

(Allkirjastatud digitaalselt)

Raivo Kallas
Keskkonnakasutuse juhtivspetsialist juhataja ülesannetes
Hiiu-Lääne-Saare regioon

Saata: Aktsiaselts HEAL, raamatupid@framare.ee
Haapsalu Linnavalitsus, hlv@haapsalulv.ee
Keskkonnainspektsiooni Läänemaa büroo, valve@kki.ee

Liia Krumm
välisõhu spetsialist
Hiiu-Lääne-Saare regioon